

Kodanikuühendus **EESTI METSA ABIKS** (EMA)

www.eestimetsaabiks.ee

25.10.2019

Hr Riho Kuppert
Keskkonnaamet
peadirektor
riho.kuppert@keskkonnaamet.ee

Hr Taavi Tattar
Keskkonnaamet
kaitse planeerimise büroo juhataja
taavi.tattar@keskkonnaamet.ee

Ettepanekud Võhandu jõe ürgoru kaitseala kaitsekorra uuendamise väljatöötamise kavatsusse

KeA ettepaneku kohaselt väheneb kaitseala pindala 712,6 hektarilt 492 hektarile. Korrigeeritakse piire põhimõttel, et kaitseala koosseisu jääksid kõrget looduskaitselist väärtust omavad alad. Kaitseala põhiliseks väärtuseks on Võhandu jõe ürgorg oma paljandite, koobaste, allikate, metsade, niitude, asustusstruktuuri ja nende vaheldumisega, moodustades mitmekülgse maastiku. Selle maastikulise kompleksi kaitse on ka peamiseks kaitse-eesmärgiks, seetõttu rakendatakse kaitstava loodusobjekti tüübina maastikukaitseala. Peamisteks muudatusteks kaitsekorras keelatakse muuseas turberaietest veerraie ja selle asemel lubatakse väikesepinnalisi (0,5 ha suuruseid) lageraieid. Ilma kaitseala valitseja nõusolekuta lubatakse püstitada ehitisi ehitisealuse pinnaga 0-20 m² ja kuni 5 m kõrge. Haritava maa parema hooldamise võimaldamiseks lubatakse biotsiidi, taime-kaitsevahendi ja väetise kasutamist õue- ja põllumaal ning lubatakse maaparandussüsteemide rajamine.

Eesti Metsa Abiks teeb ettepanekud:

- 1. Lisada kaitse-eesmärkide hulka...**

2. **Muuta Võhandu jõe ürgoru kaitseala kaitse piiranguvööndist sihtkaitsevööndiks**
3. **Piiranguvööndi piirangud peaksid olema karmimad.**
4. **Ettepanek piiride muutmiseks**
5. **Hoida ühendust Palomõisa oja HA ja Võhandu jõe ürgoru kaitseala vahel**
6. **Arvata Palomõisa oja Hoiuala Võhandu jõe ürgoru kaitsealasse**
7. **Suurendada praeguse Palomõisa hoiuala ala.**
8. **Muuta Võhandu jõe ürgoru ala staatus projekteeritavaks**

¹ Võhandu jõe ürgoru kaitseala kaitsekorra uuendamise väljatöötamise kavatsus (lisa 1)

Põhjendused:

1. Lisada kaitse eesmärkide hulka:

Lisada järgnevad elupaigad ja liigid LKA kaitse eesmärkide hulka, et kindlustada neile parem kaitse.

- **Natura elupaik 9010*** (väga halb olukord, Loodusdirektiivi alusel)
- **Natura elupaik 9080*** (väga halb olukord, Loodusdirektiivi alusel)
- II kategooria liik **kollane kivirik** *Saxifraga hirculus*, Loodusdirektiivi II ja IV nr 1528
Keskkonnaregistri liigi andmed: Kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) kuulub Eestis II kaitsekategooriasse ning loodusdirektiivi II ja IV lisa liikide hulka. **Kollase kiviriku populatsioonide koguarv on langenud 100-lt 40-ni**. Peamiseks ohuteguriks on põllu- ja metsamajanduse intensiivistumine ning kuivendamine. Liiki saab kaitsta vaid tema kasvukohti muutuste eest hoides. Põhiliseks kasvukohatüübiks on kollasele kivirikule Eestis jäänud allikasood (Kollase kiviriku kaitse tegevuskava eelnõu). Liik on kantud Eestis punasesse nimekirja ohuvalt liigina.
- II kategooria liik **austria roidputk** *Pleurospermum austriacum*. Registreeritud KLO9309007. Keskkonnaregistri liigi andmed: Austria roidputk (*Pleurospermum austriacum*) on Eestis II kaitsekategooria liik. Eesti punase raamatu andmetel on liik ohustatud. EELIS-e andmetel **on Eestis austria roidputke leiucohti 17**, millest 14 asuvad Põlva maakonnas ja 3 Võru maakonnas. Austria roidputk on kõrgekasvuline, peamiselt salu- ja laanemetsades kasvav sarikaline, mis levib Eesti kaguosas.

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	9010
Habitat name	Western Taiga
8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and function
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013-2015)
8.5 List of main conservation measures	CB04 - Adapt/manage reforestation and forest regeneration CB05 - Adapt/change forest management and exploitation practices CB06 - Stop forest management and exploitation practices CB08 - Restoration of Annex I forest habitats CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures
8.6 Additional information	(Optional)

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	U2 - Unfavourable - Bad
10.4. Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	U2 - Unfavourable - Bad
10.6 Overall trend in Conservation Status	Unk - Unknown (x)

2013-2018, väljavõtte elupaik 9010 kohta

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	9080
Habitat name	Fennoscandian deciduous swamp woods

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and fu
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013
8.5 List of main conservation measures	CB04 - Adapt/manage reforestation and forest regeneration CB05 - Adapt/change forest management and exploitation practices CB06 - Stop forest management and exploitation practices CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures
8.6 Additional information	(Optional)

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	U2 - Unfavourable - Bad
10.4. Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	U2 - Unfavourable - Bad
10.6 Overall trend in Conservation Status	S - Stable (=)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, väljavõtte elupaik 9080 kohta

Species Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Species code	1528
1.3 Species scientific name	Saxifraga hirculus
1.4 Alternative species scientific name	(Optional)
1.5 Common name (in national language)	(Optional) kollane kivirik

9. Conservation measures	
9.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
9.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
9.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, population and/or habita
9.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
9.4 Response to the measures	medTerm - Medium-term results (within the next two reporting
9.5 List of main conservation measures	CJ02 - Reduce impact of multi-purpose hydrological changes CS03 - Improvement of habitat of species from the directives
9.6 Additional information	(Optional)

11. Conclusions	
11.1 Range	FV - Favourable
11.2 Population	FV - Favourable
11.3 Habitat for the species	UI - Unfavourable - Inadequate
11.4 Future prospects	UI - Unfavourable - Inadequate
11.5 Overall assessment of Conservation Status	UI - Unfavourable - Inadequate
11.6 Overall trend in Conservation Status	I - Improving (+)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, väljavõtte kollase kiviriku kohta

2. Muuta Võhandu jõe ürgoru kaitseala kaitse piiranguvööndist sihtkaitsevööndiks.

KeA ettepanek näeb ette kaitsta ala piiranguvööndina. Peatükis 2.6 on kirjutatud: *Metsakooslusi ohustab peamiselt suurte lankidena tehtud lageraied ja vana metsa osakaalu vähenemine. Paljud liigid vajavad enda elutegevuseks vanu seisvaid puid või lamapuitu, mistõttu on bioloogilise mitmekesisuse tagamiseks oluline säilitada ka vana metsa ja selle elemente.*

Meie arvame, et ette nähtud piirangud piiranguvööndis (turberaie kuni 2 ha, LR kuni 0.5) mõjuvad negatiivselt metsadele ja maastikule. Looduskaitsealal peaks eesmärgiks olema loodusväärtuste ja maastiku kaitsmine. Metsade majandamine enamasti kahjustab neid eesmärke. **Teeme ettepaneku arvata kõik alad, va elumumaad, looduslikud rohumaad ja põllumaad, sihtkaitsevööndisse, sest** maastiku ja metsa kaitsmise kõrval on Võhandu jõe ürgoru kaitsealal mitmeid:

- **Natura elupaikasad**
- **II kategooria liike**
- **VEP-e, ka need ei oleks piiranguvööndis piisavalt hästi kaitstud.**

Muuta **piiranguvöönd sihtkaitsevööndiks**, sest paljud **elupaigad** on Loodusdirektiivi aruandluse andmetel endiselt kas **mitte soodsas või halvas seisus**:

- **Natura elupaik 3260 (ebasoodne, puudulik)**
- **Natura elupaik 6270* (ebasoodne, puudulik)**
- **Natura elupaik 6450 (ebasoodne, puudulik)**
- **Natura elupaik 7160 (ebasoodne, puudulik)**
- **Natura elupaik 9010* (ebasoodne, halb)**
- **Natura elupaik 9080* (ebasoodne, halb)**

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	3260
Habitat name	Water courses of plain to montane levels with the <i>Ranunculion fluitantis</i> and <i>Callitriche-Batrachion</i> vegetation

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and functions of the habitat type
8.3 Location of the measures taken	inOut - Both inside and outside Natura 2000
8.4 Response to the measures	medTerm - Medium-term results (within the next two reporting periods, 2019-2030)
8.5 List of main conservation measures	CA10 - Reduce/eliminate point pollution to surface or ground waters from agricultural activities CA11 - Reduce diffuse pollution to surface or ground waters from agricultural activities CA09 - Manage the use of natural fertilisers and chemicals in agricultural (plant and animal) production CA15 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures in agriculture CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures CC04 - Reduce impact of hydropower operation and infrastructure CC07 - Habitat restoration/creation from resources, exploitation areas or areas damaged due to install CC13 - Manage water abstraction for resource extraction and energy production CJ03 - Restore habitats impacted by multi-purpose hydrological changes

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	UI - Unfavourable - Inadequate
10.4. Future prospects	FV - Favourable
10.5. Overall assessment of Conservation Status	UI - Unfavourable - Inadequate
10.6 Overall trend in Conservation Status	I - Improving (+)

Loodusdirektiiv aruanne 2013-2018, elupaik 3260

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	6270
Habitat name	Fennoscandian lowland species-rich dry to mesic grasslands

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and functions of the habitat type
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013-2018)
8.5 List of main conservation measures	CA03 - Maintain existing extensive agricultural practices and agricultural landscape features CA04 - Reinstate appropriate agricultural practices to address abandonment, including mowing, grazing
8.6 Additional information (Optional)	

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	UI - Unfavourable - Inadequate
10.4. Future prospects	UI - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	UI - Unfavourable - Inadequate
10.6 Overall trend in Conservation Status	S - Stable (=)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, elupaik 6270

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	6450
Habitat name	Northern boreal alluvial meadows

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and functions of the habitat type
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013-2018)
8.5 List of main conservation measures	CA03 - Maintain existing extensive agricultural practices and agricultural landscape features CA04 - Reinstate appropriate agricultural practices to address abandonment, including mowing, g
8.6 Additional information (Optional)	

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	UI - Unfavourable - Inadequate
10.4. Future prospects	UI - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	UI - Unfavourable - Inadequate
10.6 Overall trend in Conservation Status	D - Deteriorating (-)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, elupaik 6450

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	7160
Habitat name	Fennoscandian mineral-rich springs and springfens

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and functions of the habitat type
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	lonTerm - Long-term results (after 2030)
8.5 List of main conservation measures	CA06 - Stop mowing, grazing and other equivalent agricultural activities CA09 - Manage the use of natural fertilisers and chemicals in agricultural (plant and animal) production CA15 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures in agriculture CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures CC01 - Adapt/manage extraction of non-energy resources CJ03 - Restore habitats impacted by multi-purpose hydrological changes
8.6 Additional information	(Optional) During this period, the first degraded spring fen has been restored in Estonia (on Saaremaa Island)

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	FV - Favourable
10.4. Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.6 Overall trend in Conservation Status	S - Stable (=)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, elupaik 7160

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	9010
Habitat name	Western Taiga

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and func
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013-2
8.5 List of main conservation measures	CB04 - Adapt/manage reforestation and forest regeneration CB05 - Adapt/change forest management and exploitation practices CB06 - Stop forest management and exploitation practices CB08 - Restoration of Annex I forest habitats CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	U2 - Unfavourable - Bad
10.4. Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	U2 - Unfavourable - Bad
10.6 Overall trend in Conservation Status	Unk - Unknown (x)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, elupaik 9010

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	9080
Habitat name	Fennoscandian deciduous swamp woods

8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and fu
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013
8.5 List of main conservation measures	CB04 - Adapt/manage reforestation and forest regeneration CB05 - Adapt/change forest management and exploitation practices CB06 - Stop forest management and exploitation practices CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures
8.6 Additional information	(Optional)

10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	U2 - Unfavourable - Bad
10.4. Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	U2 - Unfavourable - Bad
10.6 Overall trend in Conservation Status	S - Stable (=)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, elupaik 9080

Species Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Species code	1528
1.3 Species scientific name	Saxifraga hirculus
1.4 Alternative species scientific name	(Optional)
1.5 Common name (in national language)	(Optional) kollane kivirik

9. Conservation measures	
9.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
9.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
9.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, population and/or habita
9.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
9.4 Response to the measures	medTerm - Medium-term results (within the next two reporting
9.5 List of main conservation measures	CJ02 - Reduce impact of multi-purpose hydrological changes CS03 - Improvement of habitat of species from the directives
9.6 Additional information	(Optional)

11. Conclusions	
11.1 Range	FV - Favourable
11.2 Population	FV - Favourable
11.3 Habitat for the species	U1 - Unfavourable - Inadequate
11.4 Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
11.5 Overall assessment of Conservation Status	U1 - Unfavourable - Inadequate
11.6 Overall trend in Conservation Status	I - Improving (+)

Loodusdirektiivi aruanne 2013-2018, liik 1528

Muuta piiranguvöönd sihtkaitsevööndiks, et kindlustada järgmiste II kategooria liikide kaitse:

- II kategooria lind jäähind *Alcedo atthis*

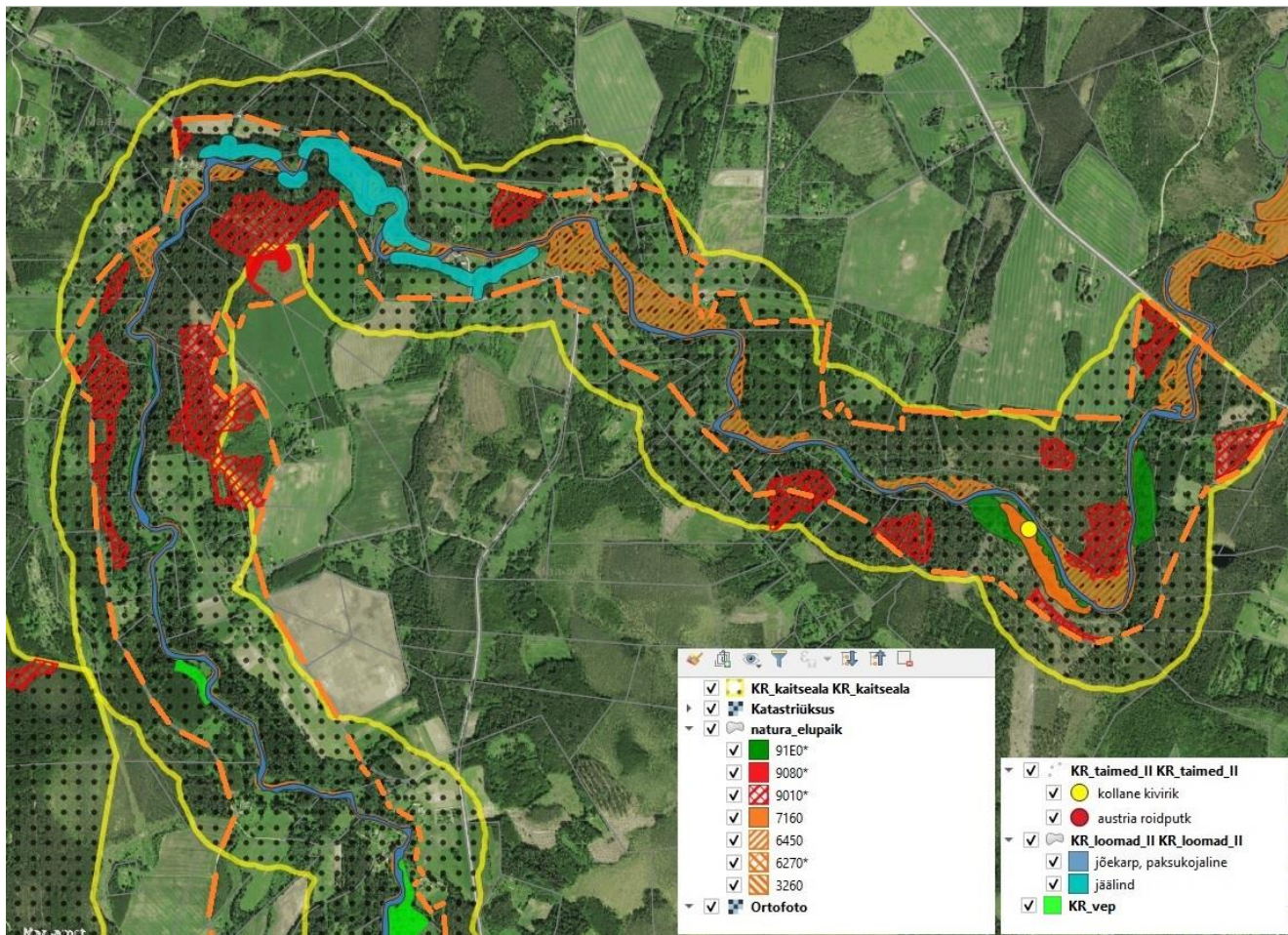
Keskkonnaregistri liigi andmed: Jäälind (*Alcedo atthis*) on Eesti II kaitsekategooria liik ja kuulub linnudirektiivi I lissasse. Eesti punase raamatu andmetel on liik ohulähedane. Jäälind pesitseb väikeste ja keskmise laiusega, kalarohkete ja puudega ääristatud aeglase vooluga ja pesa rajamiseks sobivate kaldajärsakutega jõgede ääres. Pesa jaoks uuristab liivajärsakusse umbes meetripikkuse pesakäigu. Toitub väikekaladest, keda püüab vette sukeldudes. Eestis on liik nii harv haudelind kui ka haruldane talvitaja. **Jäälinnu arvukust hinnatakse Eestis 100-500 paarile** ning liik on levinud peamiselt Lõuna-, Kagu- ja Põhja-Eesti jõgede ääres.

- II kategooria taim **kollane kivirik** *Saxifraga hirculus*, Loodusdirektiivi II ja IV nr 1528 Keskkonnaregistri liigi andmed: Kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) kuulub Eestis II kaitsekategooriasse ning loodusdirektiivi II ja IV lisa liikide hulka. **Kollase kiviriku populatsioonide koguarv on langenud 100-lt 40-ni.** Peamiseks ohuteguriks on põllu- ja metsamajanduse intensiivistumine ning kuivendamine. Liiki saab kaitsta vaid tema kasvukohti muutuste eest hoides. Põhiliseks kasvukohatüübiks on kollasele kivirikule Eestis jäänud allikasood (Kollase kiviriku kaitse tegevuskava eelnõu). Liik on kantud Eestis punasesse nimekirja ohualti liigina.
- II kategooria taim **austria roidputk** *Pleurospermum austriacum*. Registreeritud KLO9309007.
Keskkonnaregistri liigi andmed: Austria roidputk (*Pleurospermum austriacum*) on Eestis II kaitsekategooria liik. Eesti punase raamatu andmetel on liik ohustatud. EELIS-e andmetel on Eestis austria roidputke leiukohti 17, millest 14 asuvad Põlva maakonnas ja 3 Võru maakonnas. Austria roidputk on kõrgekasvuline, peamiselt salu- ja laanemetsades kasvav sarikaline, mis levib Eesti kaguosas.
- II kategooria liik **paks jõekarp** *Unio crassus*. Registreeritud KLO9200052.
Keskkonnaregistri liigi andmed: Paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) on Eestis II kategooria kaitsealune liik ning on nimetatud EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II ja IV lissas.
Paks jõekarbi kaitse tegevuskava: paks jõekarp on IUCN Punase Nimestiku väljasuremisohus liik (Lopes-Lima et al., 2014) ning kuulub ka Loodusdirektiivi II ja IV lissadesse.

Muuta piiranguvöönd sihtkaitsevööndiks, sest VEP-id ei ole piisavalt kaitstud piiranguvööndis:

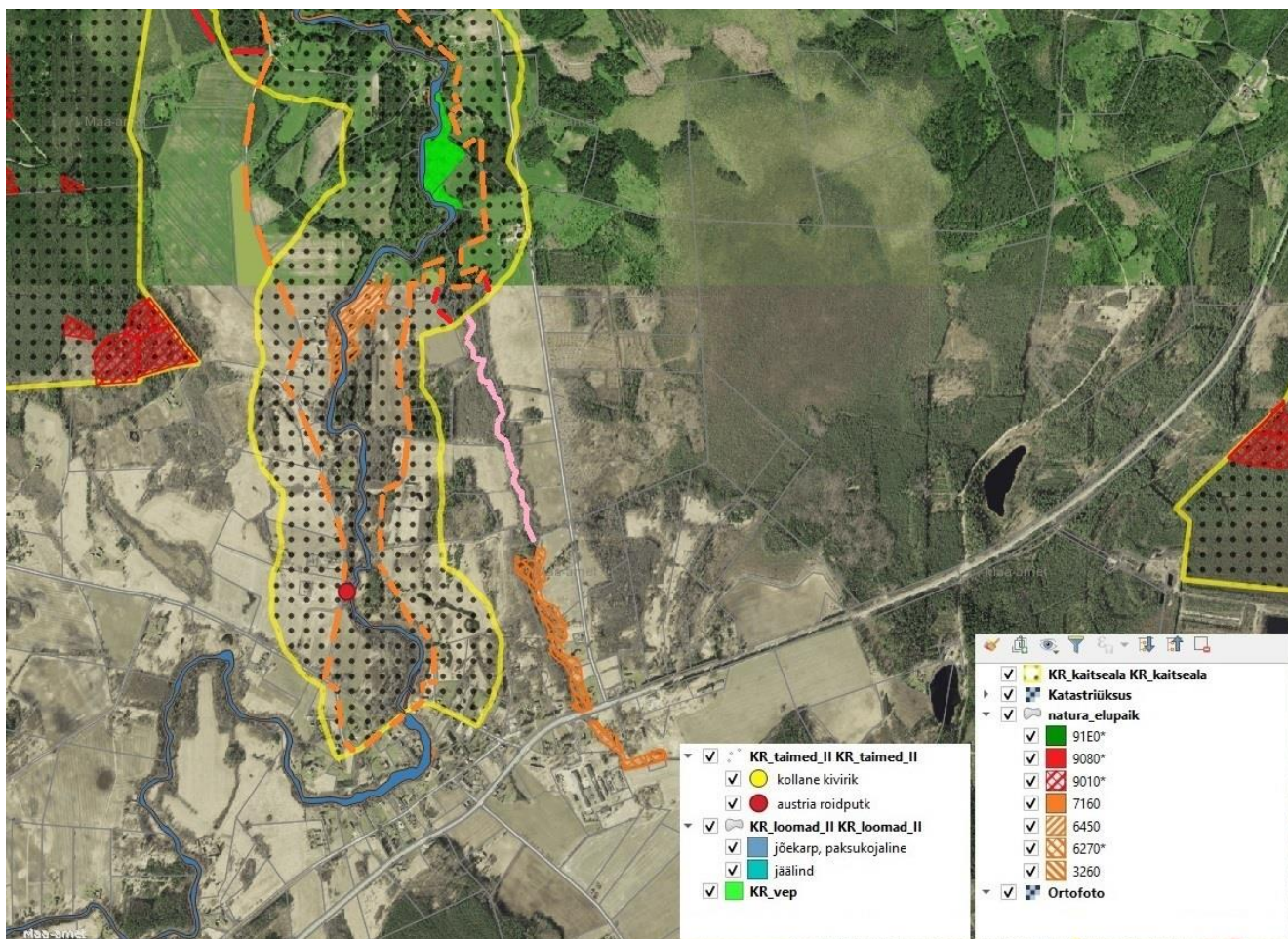
- **VEPL00046**, eraomanik, ei ole kehtivat lepingut.
Keskkonnaregistri andmed: Mitte raiuda, Surnud ja lamapuitu mitte eemaldada
- **VEPL00047**, eraomanik, ei ole kehtivat lepingut.
Keskkonnaregistri andmed: Mitte raiuda, Surnud ja lamapuitu mitte eemaldada
- **VEP139093**, eraomanik, ei ole kehtivat lepingut.
Keskkonnaregistri andmed: Mitte raiuda, Surnud ja lamapuitu mitte eemaldada

Kaartidele 1 ja 2 on kantud kõik meie argumendid: Natura elupaigad, II kategooria liigid ja VEP-id.

Kaart 1. II kategooria liigid, natura elupaigad (punane=halb seis, oranž= puudulik seis, tumeroheline= soodne seis) ja VEPid. Kollane joon on vana piir, oranž on KeA praegune ettepanek, piiranguvöönd.

Kaart 2. II kategooria liigid, Natura elupaigad (punane = halb seis, oranž = puudulik seis, roheline = soodne seis) ja VEPid. Kollane joon on vana piir, oranž on KeA praegune ettepanek, piiranguvöönd.

KeA ettepanekus seatakse omanikele suuremad piirangud piiranguvööndis kui varemalt, aga kompensatsioon piirangute eest jääb samaks. **See ei ole õiglane omanike suhtes ja selline suhtumine ei aita kaasa looduskaitse vajalikkuse kui sellise aktsepteerimist omanike seas.** Seetõttu leiame, et loodusväärtused oleksid paremini kaitstud sihtkaitsevööndis ja omanikud saaksid ka paremat kompensatsiooni.

Suur osa kaitstud alast asub väljaspool Natura 2000 ala. Praegu ei kompenseeri riik piiranguvööndi piiranguid väljaspool Natura 2000 alal. See tähendab, et omanikud ei saa mingit kompensatsiooni. Kui metsad oleksid sihtkaitsevööndis, saaksid nad kompensatsiooni. **See oleks ainus korrektne viis kaitsta loodust nii, et omanikud saaksid piirangute eest kompensatsiooni.**

3. Piiranguvööndi piirangud peaksid olema karmimad.

Piiranguvööndi eesmärk peaks olema kaitsta LKA loodust negatiivselt mõjutavast inimtegevusest. KeA uued piirangud piiranguvööndis on meie hinnangul liiga pehmed.

KeA ettepanek: Kaitsealal on **lubatud biotsiidi, taimekaitsevahendite ja väetise kasutamine**, välja

arvatud metsamaal, looduslikul rohumaal, veekogus ja veekaitsevööndis. **See aga võib kahjustada mitmeid liike, eriti aga kaitse eesmärkliiki paksu jõekarpi. Paksukojalise jõekarbi kaitse tegevuskava andmetel:** “Kui taimekaitsevahendid või väetised pääsevad jõkke karpe mürgitama, siis tuleb punktreostusallikad sulgeda; hajareostuse vältimiseks aga rajada jõekaldale puudest-pöösastest puhverriba”. Kõikide liikide heaolu tagamiseks on vajalikud heas seisus olevad veetingimused. Igasugune luba kasutada **biotsiide, taimekaitsevahendeid ja väetisi mõjutab negatiivselt loodusväärtusi. Meie teeme ettepaneku keelata biotsiidide, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine piiranguvööndis.**

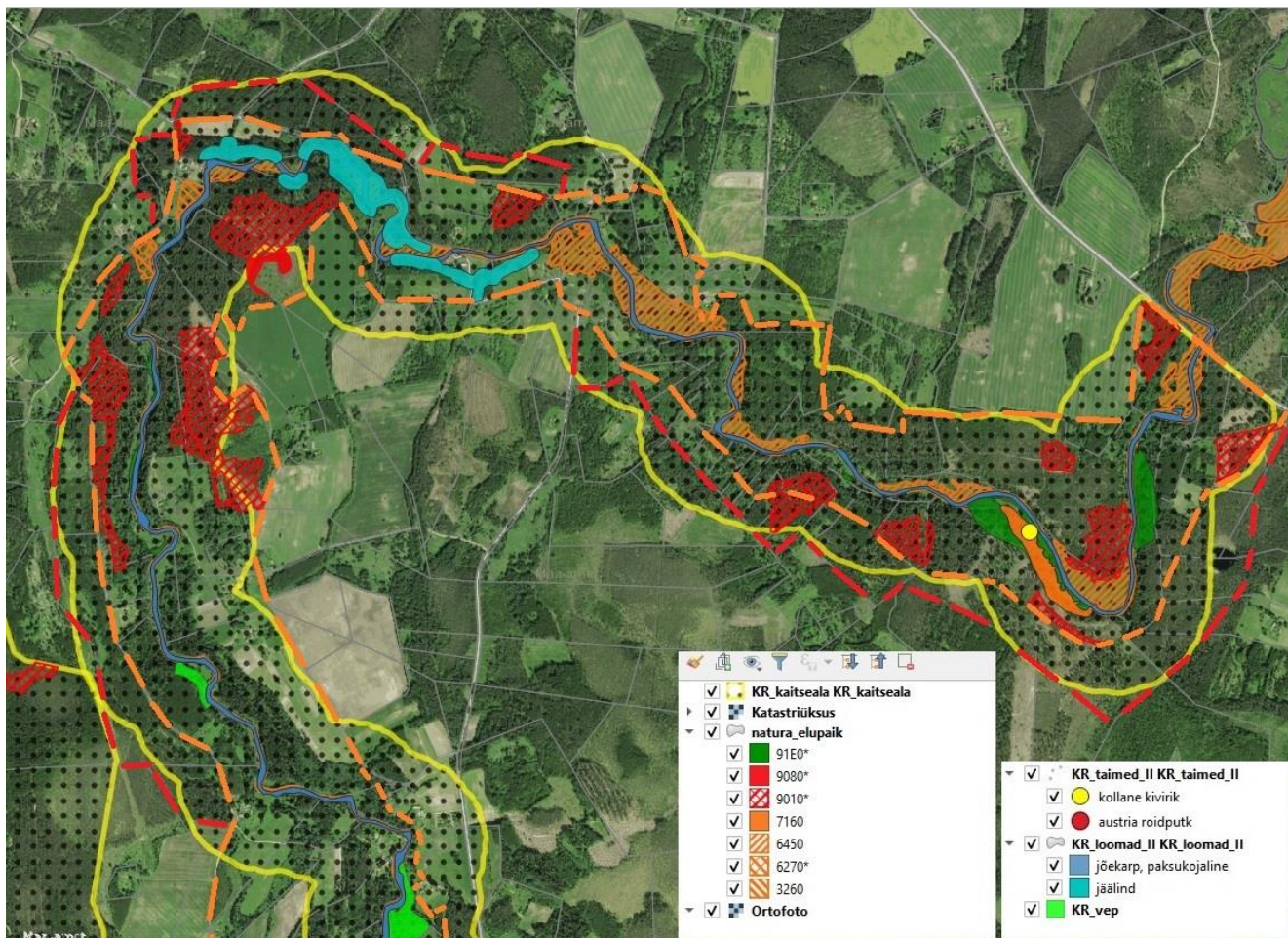
KeA ettepanek: Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud uute **maaparandussüsteemide rajamine**. Uued maaparandussüsteemid mõjutaksid kogu süsteemi ja kaitsmise tulemuslikkust. Meie teeme ettepaneku **keelata veesüsteemide muutmine**.

4. Ettepanek piiride muutmiseks

KeA ettepaneku kohaselt arvatakse kaitse alt välja 220,6 ha. Selle pindala sees on 114 ha metsa. Me oleme nõus, et vana piir oli kaootiline. Piirid ei olnud ei selgesti arusaadavad looduslikud piirid ega kadastripiirid.

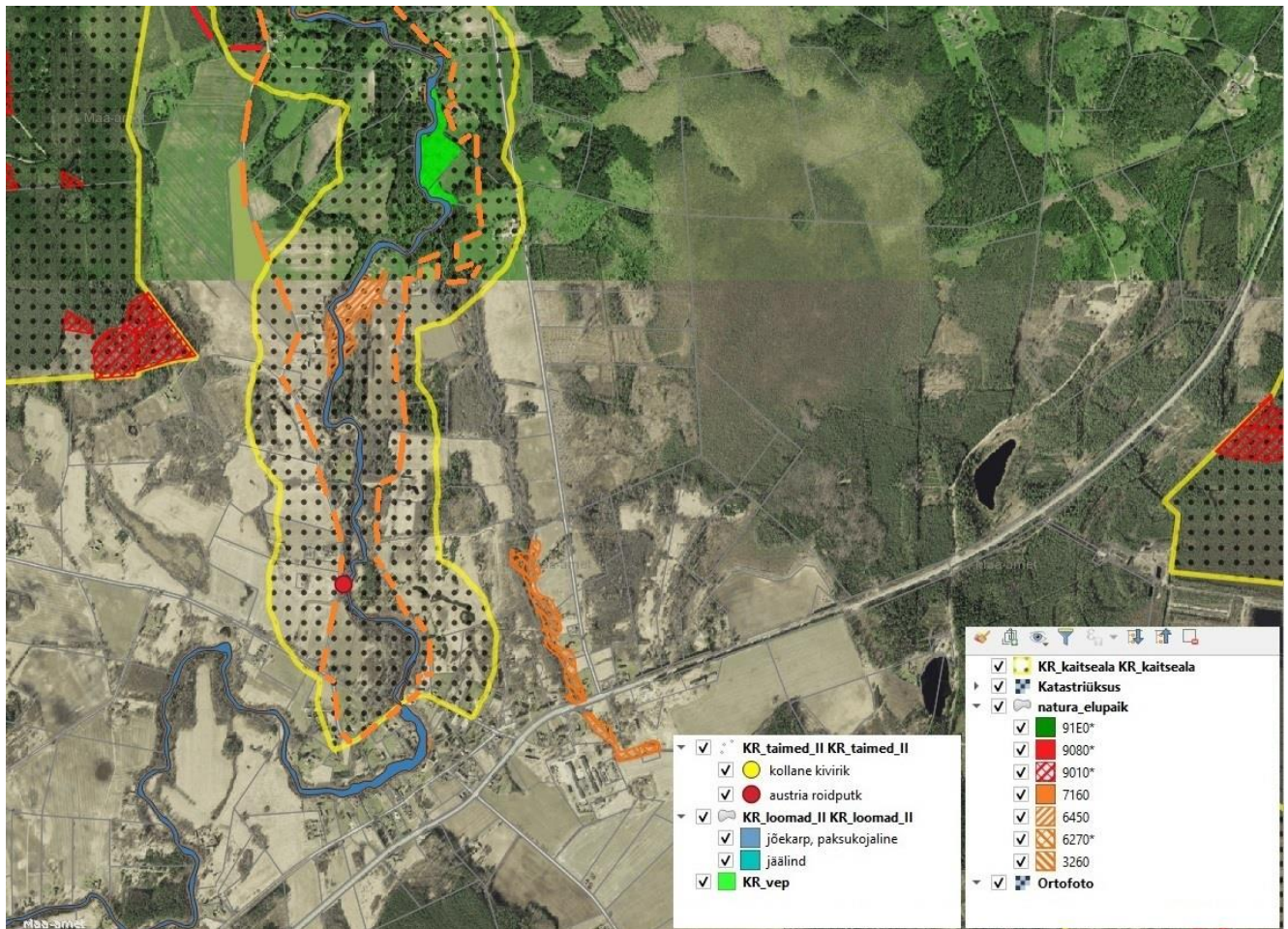
Piiride muutmine on loogiline samm. KeA ettepaneku järgi oleksid paljud uued piirid teed. See tähendab, et ühel pool teed on kaitseala, teine pool ei ole. Praktiliselt tähendab see seda, et lähimate aastatega teisele poole jäävad metsad raiutakse maha. Meie arvates vähendaks see oluliselt ala esteetilist väärtust ja see oleks ka vastuolus maastikuala põhilise eesmärgiga. Meie ettepanek hoiaks tee-äärsed metsad kaitse all, samuti järgib meie ettepanek katastripiire või nähtavaid elemente looduses. Meie ettepanekud on kaartidel 3 ja 4.

Kaart 3. Ettepanek laiendada Võhandu jõe ürgoru kaitseala. Kollane on vana piir, oranž on KeA ettepanek ja punane katkendjoon on Eesti Metsa Abiks ettepanek (kui see erineb KeA ettepanekust)

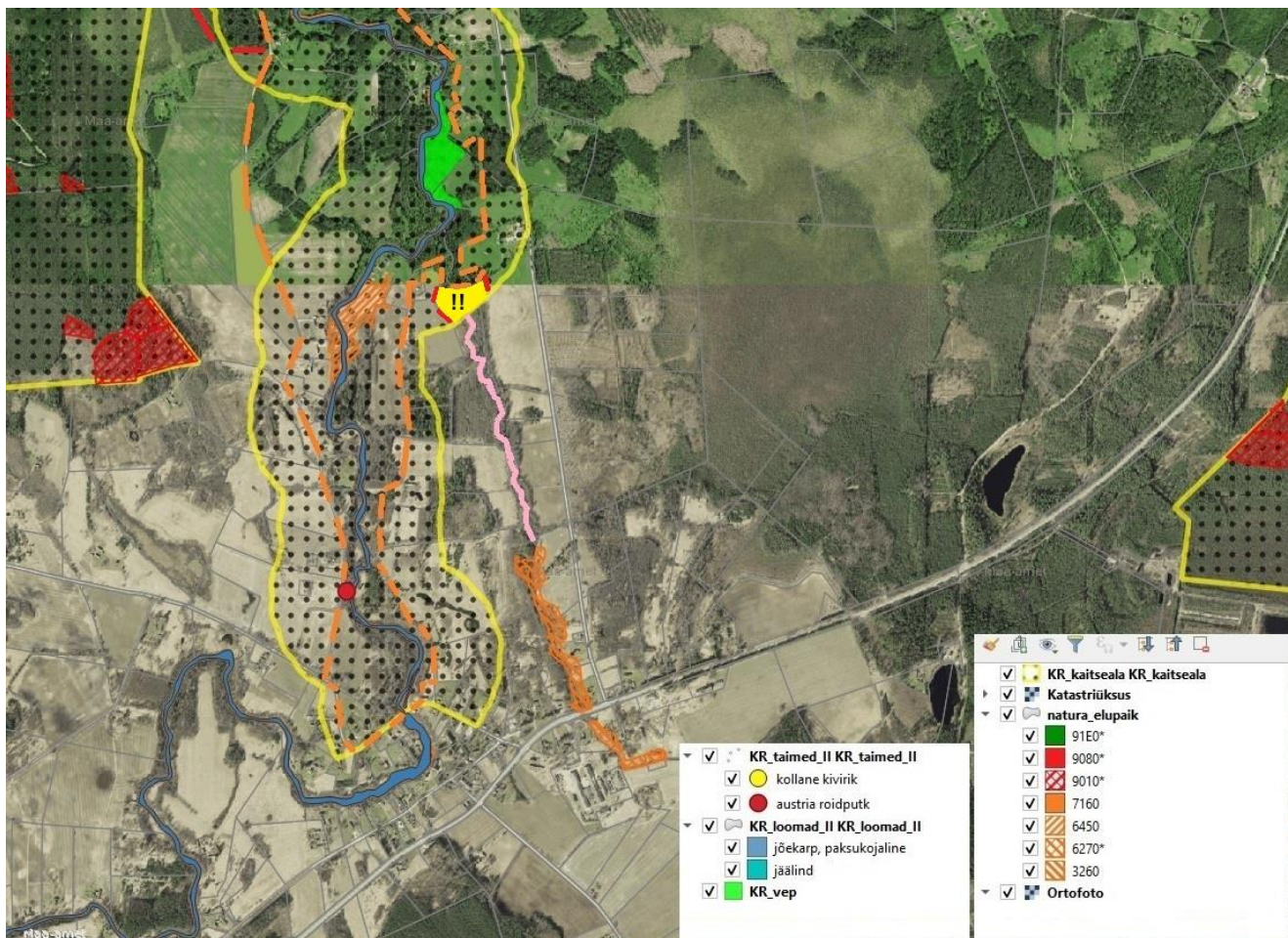
Kaart 4. Ettepanek laiendada Võhandu jõe ürgoru kaitseala. Kollane on vana piir, oranž on KeA ettepanek ja punane katkendjoon on Eesti Metsa Abiks ettepanek (kui see erineb KeA ettepanekust)

5. Hoida ühendust Palomõisa oja HA ja Võhandu jõe ürgoru kaitseala vahel.

KeA uus ettepanek vähendab kaitse all olevat ala. Selle tagajärjel kaob ühendus Võhandu jõe ürgoru kaitseala ja Palomõisa oja hoiuala vahel.

Meie leiame, et ühenduse säilitamine nende kahe ala vahel on tähtis ja teeme ettepaneku need ühenduses hoida.

Kaart 5. Roosa joon on Palomõisa oja HA. KeA ettepaneku järgi kaob ühendus Võhandu jõe ürgoru kaitsealaga (kollane ala hüüumärkidega).

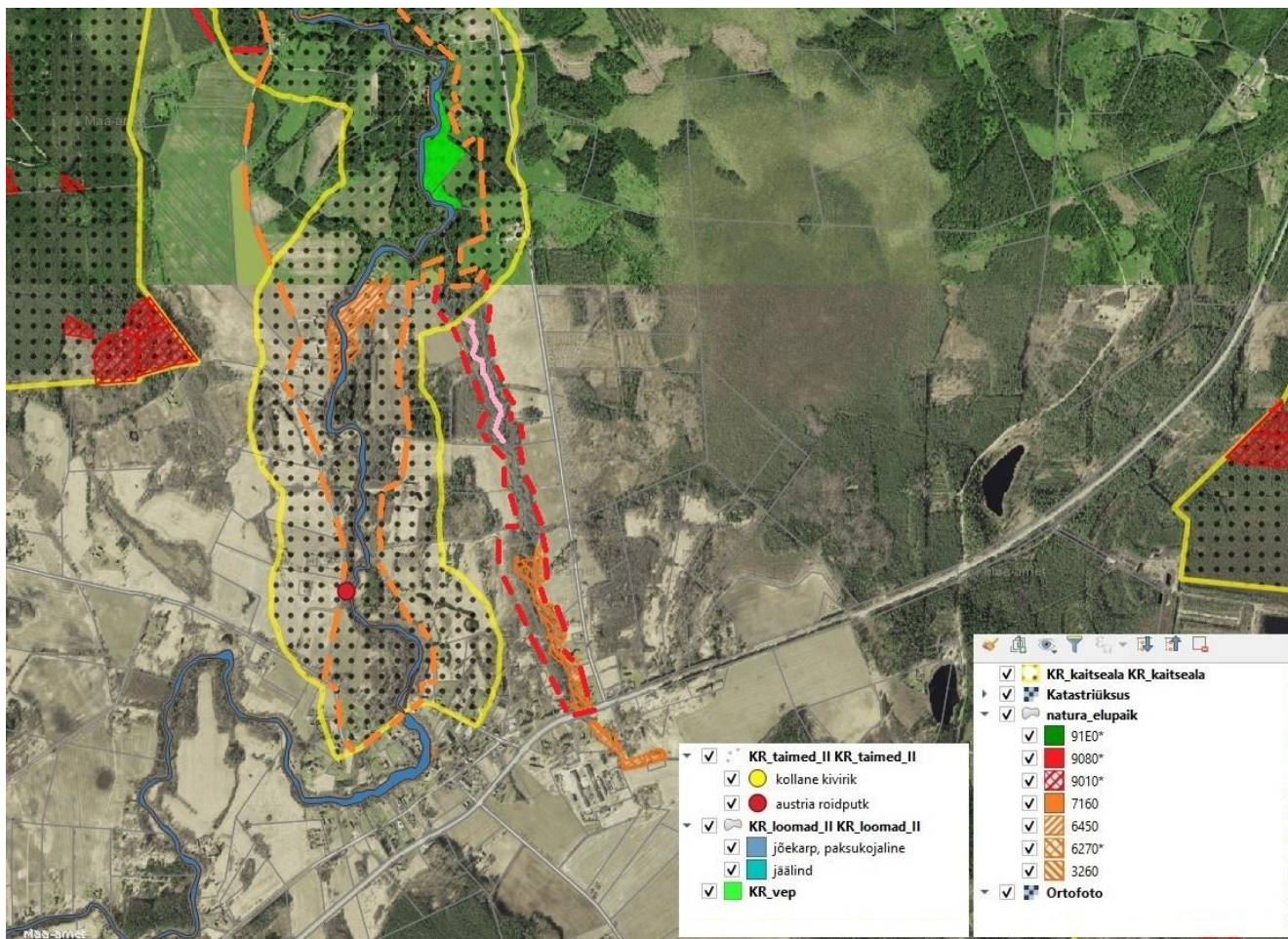
6. Arvata Palomõisa oja Hoiuala Võhandu jõe ürgoru kaitsealasse

Praegu on Palomõisa oja HA kaitstud hoiualana. See hoiuala asub Võhandu jõe ürgoru kaitseala kõrval. Et kaitsta paremini kogu veesüsteemi, oleks mõistlik muuta Palomõisa HA kaitsealaks. Kuna mõlemad on seotud veesüsteemidega ja on omavahel seotud, siis oleks parem arvata Palomõisa oja HA Võhandu jõe ürgoru kaitsealasse. Kogu ala oleks kaitstud (SKV) ja ala vähem killustatud.

7. Suurendada praeguse Palomõisa hoiuala ala.

Praegu on ainult oja kaitstud. On selge, et see kaitse ei ole piisav, sest kõrvalmõjud on suured. Et kaitsta veekogu, peab kaitsma ka kaldapealseid. Meie ettepanek on võtta kaitse alla ka kaldapealsed ja laiendada kaitset oja lõunapoolse alaga, kus asub suur **Natura elupaik 6270**.

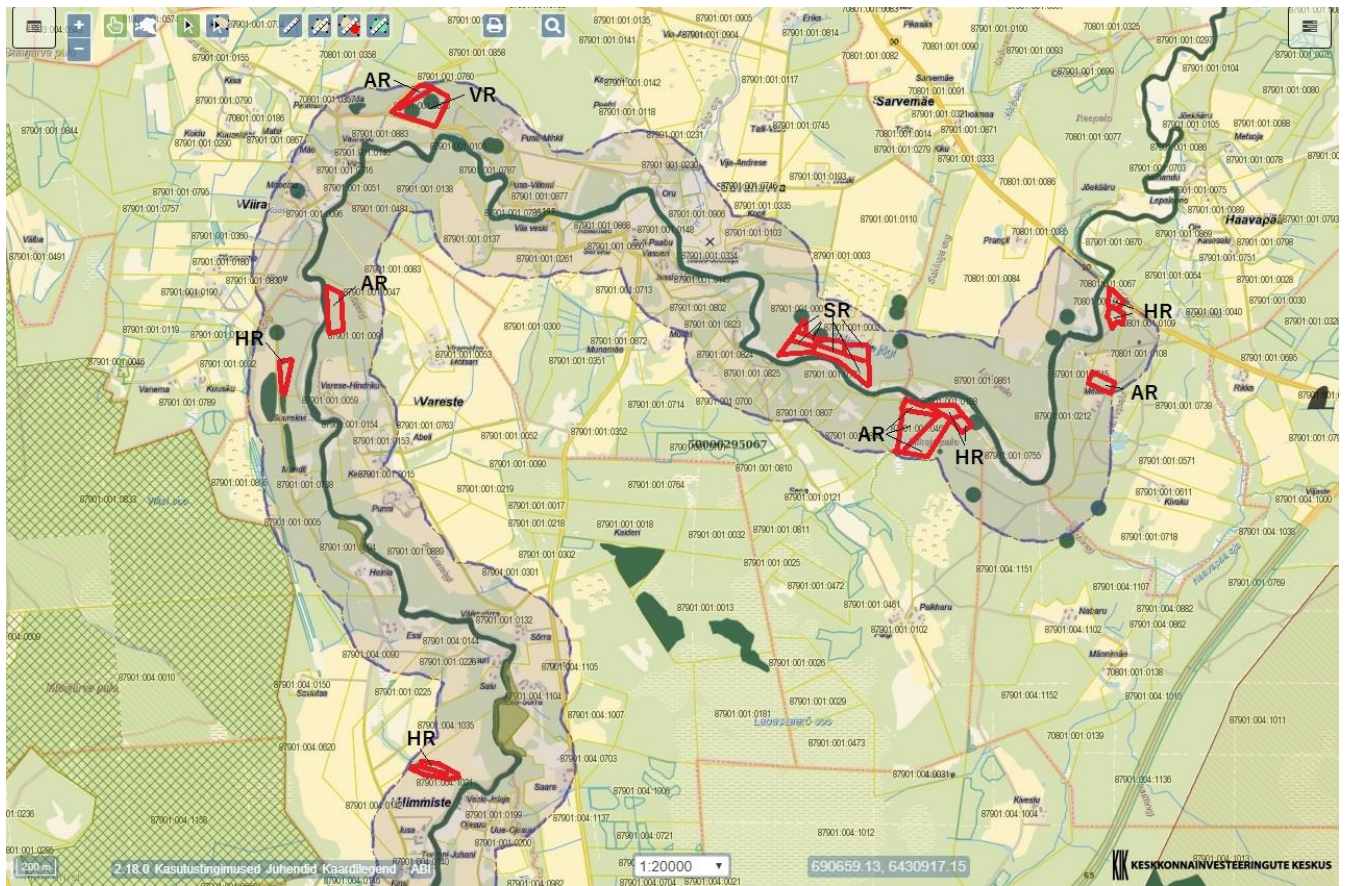

Kaart 6. Arvata Palomõisa oja hoiuala (roosa Võhandu jõe ürgoru kaitsealasse ja et kaitsta kogu veesüsteemi tervikuna.

8. Muuta Võhandu jõe ürgoru ala staatus projekteeritavaks.

Metsasid raiutakse väga intensiivselt ja see kahjustab nii loodusväärtusi ja maastikke. Oleks parem kui ala staatus muudetakse **projekteeritavaks kohe**, et vältida uute metsateatiste väljastamist kaitsekorra uuendamise protsessi ajal. Praegu kehtivaid metsateatise on näha kaardilt nr 7.

Kaart 7. Pärnu kehtivad metsateated.

Lugupidamisega

Linda-Mari Väli
Eesti Metsa Abiks kommunikatsiooni koordinaator

<http://www.eestimetsaabiks.ee>

<mailto:lindamari@eestimetsaabiks.ee>

56 288 472